

ČESKÝ SYSTÉM CERTIFIKACE LESŮ

Verze projednána a schválena Pracovní skupinou PEFC Česká republika
dne 12. 1. 2006

leden 2006

	Směrnice pro zajištění účasti individuálních vlastníků v regionální certifikaci	CFCS 1006:2006
--	--	-----------------------

Platí od 1. 1. 2007

Guidelines for Assurance of Individual Forest Owners Participation in Regional Certification

Les directives pour la garantie de la participation des propriétaires individuel à la certification regionale

Richtlinien zur Sicherung der Teilnahme der individuellen Waldbesitzer in der Regionalzertifizierung

Předmluva

Text dokumentu Směrnice pro zajištění účasti individuálních vlastníků lesů v regionální certifikaci byl vypracován PEFC Česká republika za účasti hlavních zájmových stran v lesním hospodářství a předložen na Sněmu PEFC Česká republika k formálnímu hlasování a schválen jako CFCS 1006:2006 dne 23. 2. 2006.

Národním řídicím orgánem Českého systému certifikace lesů je PEFC Česká republika. Její členové zastupují hlavní zájmové skupiny v oblasti lesního hospodářství.

Anotace obsahu

Individuální vlastníci se mohou účastnit regionální certifikace lesů na základě dobrovolnosti. Dokumenty Českého systému certifikace lesů CFCS 1001:2006 a CFCS 1002:2006 stanovují podmínky pro účast individuálních vlastníků lesů. Žadatel o regionální certifikaci nebo jím pověřená organizace jsou povinny zajišťovat posuzování shody individuálních vlastníků lesů s kritérii certifikace a k tomuto účelu zavést a udržovat dokumentovaný systém. Součástí externího auditu prováděného certifikačním orgánem podle CFCS 1003:2006 je také posouzení funkčnosti systému pro posuzování hospodaření individuálních vlastníků lesů vytvořeného na základě tohoto dokumentu.

Obsah

	Strana
Úvod	4
1 Předmět dokumentu	4
2 Normativní odkazy.....	4
3 Definice.....	4
4 Všeobecné požadavky.....	4
5 Požadavky na systém jakosti	4
5.1 Odpovědnost vedení.....	4
5.2 Správa	5
5.2.1 Odpovědnost a pravomoc.....	5
5.2.2 Příručka jakosti	5
5.2.3 Postupy řízení dokumentů.....	5
5.2.4 Vedení záznamů	5
5.2.5 Přezkoumání vedením organizace.....	6
5.3 Zajištění lidských zdrojů a kvalifikace pracovníků provádějících posuzování	6
5.4 Postupy pro zajištění účasti individuálního vlastníka	6
5.5 Posuzování shody hospodaření individuálního vlastníka lesů.....	6
5.5.1 Všeobecně.....	6
5.5.2 Analýza informací externích subjektů.....	7
5.5.3 Venkovní šetření	7
5.5.3.1 Všeobecně	7
5.5.3.2 Plánování venkovního šetření	7
5.5.3.3 Provádění venkovního šetření	8
5.6 Řízení neshody, nápravná a preventivní opatření	8
5.7 Odvolání, stížnosti a spory.....	8
6 Nakládání s informacemi	8

Úvod

Tento dokument je součástí Českého systému certifikace lesů platného pro Českou republiku. Dokument vznikl za účasti hlavních zájmových stran v lesním hospodářství a byl schválen Sněmem PEFC Česká republika dne 23.2.2006.

Ostatní části Českého systému certifikace TUH specifikují organizaci certifikace, kritéria a postupy certifikace lesního hospodářství a ověřování spotřebitelského řetězce dřeva.

1 Předmět dokumentu

Tento dokument stanovuje základní požadavky na posuzování shody hospodaření individuálních vlastníků lesů v rámci regionální certifikace lesů a definuje základní prvky systému jakosti, které musí k tomuto účelu zavést a udržovat žadatel o regionální certifikaci nebo jím pověřená organizace.

2 Normativní odkazy

Součástí tohoto dokumentu jsou i ustanovení dále uvedených dokumentů a norem, na které jsou odkazy v textu tohoto dokumentu. V době uveřejnění tohoto dokumentu byla platná uvedená vydání. Všechny dokumenty a normy podléhají revizím a účastníci, kteří uzavírají dohody na podkladě tohoto dokumentu, by měli využít nejnovějšího vydání dále uvedených norem a dokumentů:

CFCS 1001:2006	Certifikace lesního hospodářství – popis systému certifikace
CFCS 1002:2006	Kritéria a indikátory trvale udržitelného hospodaření v lesích
CFCS 1003:2006	Směrnice pro provádění auditů lesního hospodářství v rámci Českého systému certifikace lesů
CFCS 1005:2005	Kvalifikační kritéria pro auditory a certifikační orgány provádějící certifikaci/registraci hospodaření v lesích a ověřování „spotřebitelského řetězce dřeva“

3 Definice

Pro účely tohoto dokumentu platí definice uvedené v CFCS 1001:2006.

4 Všeobecné požadavky

Žadatel o regionální certifikaci nebo jím pověřená organizace musí zajišťovat posuzování shody hospodaření individuálních vlastníků lesů s kritérii certifikace stanovených CFCS 1002:2006. K tomuto účelu musí v souladu s požadavky tohoto dokumentu vytvořit, dokumentovat, uplatňovat, udržovat a neustále zlepšovat systém jakosti pro:

- informování vlastníků lesů o regionální certifikaci a podmínkách účasti;
- přijímání žádostí o účast v regionální certifikaci;
- posuzování shody s kritérii certifikace;
- přijímání nápravných a preventivních opatření;
- vyločení vlastníka lesů z regionální certifikace.

Při posuzování individuálního vlastníka jsou využívány externí zdroje informací (IDC ÚHÚL, SSL, ČIŽP, případně i jiné instituce) tak, aby bylo dosaženo maximální efektivity. Kontrola individuálních vlastníků je prováděna na základě vzorkování.

5 Požadavky na systém jakosti

5.1 Odpovědnost vedení

Žadatel o regionální certifikaci musí poskytnout důkaz o tom, že:

- má stanovenou politiku trvale udržitelného hospodaření a cíle;

- b) politika a postupy jsou nediskriminační a účast v regionální certifikaci je umožněna všem vlastníkům lesů bez ohledu na velikost jejich lesních majetků nebo jejich členství v jakémkoliv sdružení nebo skupině. Nesmějí být uplatňovány nepatřičné finanční ani jiné podmínky;
- c) hospodaření vlastníka bude posuzováno podle kritérií uvedených v dokumentech Českého systému certifikace lesů;
- d) provádí přezkoumání vedením organizace;
- e) zajišťuje dostupnost potřebných zdrojů.

V případě, že účast individuálních vlastníků lesů v regionální certifikaci je zajišťována prostřednictvím pověřené organizace, vztahují se požadavky odpovědnosti vedení jak na žadatele o regionální certifikaci, tak i na vrcholné vedení pověřené organizace.

5.2 Správa

5.2.1 Odpovědnost a pravomoc

V organizaci musí být definovány útvary / funkce a jejich vzájemné vztahy, včetně jejich odpovědnosti. Žadatel nebo jím pověřená organizace musí vymezit odpovědnost a pravomoc pracovníků, kteří:

- a) zajišťují provádění posuzování a venkovní šetření;
- b) rozhodují o potvrzení účasti nebo vyloučení vlastníka z regionální certifikace;
- c) schvalují příslušné postupy a dokumentaci.

5.2.2 Příručka jakosti

Systém jakosti musí být dokumentován příručkou jakosti, která musí být vytvořena a dokumentována tak, aby popisovala nebo odkazovala na jednotlivé prvky systému pro zajištění účasti individuálních vlastníků lesů a posuzování shody jejich hospodaření v lesích s kritérii certifikace.

5.2.3 Postupy řízení dokumentů

Žadatel o regionální certifikaci nebo jím pověřená organizace musí vytvořit a udržovat postupy pro řízení všech dokumentů, které se týkají zajištění účasti individuálních vlastníků v rámci regionální certifikace. Musí být vytvořen dokumentovaný postup pro schvalování, vydávání, aktualizování, identifikování, distribuci a zabránění nezamýšleného používání zastaralých dokumentů.

Řízeny musí být následující dokumentované postupy:

- a) příručka jakosti;
- b) záznamy o jakosti;
- c) posuzování shody vlastníka a venkovní šetření;
- d) řízení neshody;
- e) nápravná opatření;
- f) preventivní opatření.

Dokumentem se rozumí informace a její nosič.

5.2.4 Vedení záznamů

Žadatel o regionální certifikaci nebo jím pověřená organizace musí udržovat záznamy, které prokazují, že postupy posuzování shody individuálního vlastníka byly efektivně naplněny, zejména pokud jde o formuláře žádosti, stanoviska externích orgánů, zprávy z venkovního šetření a ostatní dokumenty týkající se účasti individuálních vlastníků v regionální certifikaci.

Tyto záznamy musí být identifikovatelné, řízeny, archivovány a skartovány takovým způsobem, který zajišťuje věrohodnost procesu. Záznamy musí být archivovány minimálně po dobu 5 let, což představuje úplný cyklus pro účast individuálního vlastníka lesů. Záznamem se rozumí informace a její nosič.

5.2.5 Přezkoumání vedením organizace

Vrcholné vedení žadatele o regionální certifikaci musí minimálně jedenkrát ročně přezkoumat funkčnost a efektivnost systému pro posuzování individuálních vlastníků účastnících se regionální certifikace.

Vstupy pro přezkoumání vedením organizace musí zahrnovat:

- a) seznam vlastníků účastnících se regionální certifikace;
- b) výsledky posuzování vlastníků a venkovních šetření;
- c) stav nápravných a preventivních opatření;
- d) stav opatření vyplývajících z minulého přezkoumání;
- e) funkčnost a efektivnost systému posuzování hospodaření individuálních vlastníků,
- f) výsledky dozoru prováděného certifikačním orgánem.

Výstupy z přezkoumání musí zahrnovat opatření vedoucí ke zlepšování trvale udržitelného hospodaření vlastníků účastnících se regionální certifikace a efektivnosti posuzování a kontroly.

V případě, že posuzování individuálního vlastníka zajišťuje pověřená organizace, se přezkoumání vedením organizace rozumí přezkoumání vrcholným vedením žadatele o regionální certifikaci i vrcholným vedením pověřené organizace.

5.3 Zajištění lidských zdrojů a kvalifikace pracovníků provádějících posuzování

Pracovníci provádějící posuzování musí mít příslušnou kvalifikaci, kterou se rozumí vysokoškolské vzdělání lesnického směru, dostatečná praxe v oboru lesní hospodářství a výcvik pro splnění těchto potřeb.

Žadatel nebo jím pověřená organizace musí udržovat informace o dosažené kvalifikaci, zkušenostech a výcviku pracovníků zapojených do procesu zajišťování účasti individuálního vlastníka v regionální certifikaci.

5.4 Postupy pro zajištění účasti individuálního vlastníka

Žadatel o regionální certifikaci nebo jím pověřená organizace musí identifikovat procesy, které jsou potřebné pro zajištění účasti individuálních vlastníků v regionální certifikaci, především pak k zajištění:

- a) informovanosti vlastníků lesů o regionální certifikaci, podmínkách účasti, principech trvale udržitelného hospodaření;
- b) žádosti o účast v regionální certifikaci a registrace účastnících se vlastníků;
- c) získávání informací externích subjektů o hospodaření vlastníka;
- d) posuzování shody vlastníků lesů s kritérii certifikace;
- e) nápravná a preventivní opatření;
- f) vyloučení vlastníka lesů z regionální certifikace.

5.5 Posuzování shody hospodaření individuálního vlastníka lesů

5.5.1 Všeobecně

Posuzování hospodaření individuálních vlastníků v rámci regionální certifikace představuje interní audit systému trvale udržitelného hospodaření v lesích.

Předmětem posuzování je hospodaření pouze těch vlastníků lesů, kteří se účastní regionální certifikace.

Všechny subjekty, které se účastní regionální certifikace, musí zabezpečit dodržování kritérií trvale udržitelného hospodaření v lesích (CFCS 1002:2006) svými dodavateli prací (firmy, které vykonávají činnosti v lese na základě smlouvy s vlastníkem/uživatelem). To znamená, že vlastník/uživatel je přímo zodpovědný za to, že dodavatelsky zajištěná služba bude provedena v souladu s platným LHP a kritérii TUH.

Posuzování hospodaření individuálních vlastníků lesů v rámci regionální certifikace je zajišťováno:

- a) analýzou informací externích subjektů (IDC ÚHÚL, SSL, ČIŽP, případně i jiné instituce);
- b) venkovním šetřením.

Vzhledem k finanční efektivnosti prováděného posuzování jsou přednostně využívány informace podle písmene a) tam, kde jejich zdroje zaručují dostatečnou míru důvěry a spolehlivosti.

5.5.2 Analýza informací externích subjektů

Žadatel o regionální certifikaci nebo jím pověřená organizace prověřuje u každého individuálního vlastníka, který podal žádost o účast v regionální certifikaci, informace externích subjektů týkající se hospodaření vlastníka lesů.

Žadatel nebo jím pověřená organizace musí zajistit rozsah, formu a periodicitu informací, které jsou používány při posuzování vlastníků lesů účastnících se v regionální certifikaci.

Neshody hospodaření vlastníka lesů, které porušují kritéria trvale udržitelného hospodaření (CFCS 1002:2006) vedou k:

- a) prověření venkovnímu šetření nebo prověření venkovním šetřením nebo
- b) zamítnutí žádosti o účast v regionální certifikaci nebo vyloučení z regionální certifikace.

Venkovní šetření nemusí být uplatněno v případě, že individuální vlastník lesa poskytne důvěryhodné důkazy o tom, že neshody odstraní.

5.5.3 Venkovní šetření

5.5.3.1 Všeobecně

Žadatel nebo jím pověřená organizace provádí venkovní šetření za účelem:

- a) posouzení neshody zjištěné z informací externích subjektů;
- b) posouzení dodržování prohlášení individuálních vlastníků lesů ve vztahu ke kritériím trvale udržitelného hospodaření.

Zjišťování shody hospodaření individuálních vlastníků lesů s prohlášením je prováděno na základě vzorkování. Vzorkování musí být prováděno tak, aby poskytovalo spolehlivé výsledky a zároveň bylo ekonomicky efektivní z pohledu počtu a velikosti individuálních vlastníků účastnících se regionální certifikace.

5.5.3.2 Plánování venkovního šetření

Žadatel nebo jím pověřená organizace musí plánovat provádění venkovních šetření, které spočívá ve stanovení velikosti vzorku a výběru individuálních vlastníků, u kterých bude provedeno venkovní šetření.

Velikost vzorku je v rozsahu cca 10 % z celkové výměry všech vlastníků lesů, kteří se účastní regionální certifikace. Velikost vzorku může být snížena nebo zvýšena na základě:

- a) efektivnosti a spolehlivosti a obsahu informací získávaných od externích subjektů;
- b) výsledků provádění venkovních šetření v minulých obdobích a účinnosti nápravných a preventivních opatření.

Individuální vlastníci jsou k provedení venkovního šetření a jeho rozsahu vybíráni na základě následujících kritérií:

- a) neshody zjištěné na základě informací externích subjektů;
- b) časového intervalu od poslední kontroly provedené externími subjekty (v případě SSL nebo ČIŽP);
- c) velikosti majetku;
- d) druhu vlastnictví;
- e) prostorového uspořádání v rámci regionu;
- f) vnitřního kontrolního systému vlastníka lesů.

Vzorek musí být reprezentativní vzhledem k velikosti lesních majetků, druhu vlastnictví a prostorového uspořádání v rámci regionu.

V případě zajišťování posuzování pověřenou organizací je plán posuzování předložen ke schválení žadateli o regionální certifikaci.

5.5.3.3 Provádění venkovních šetření

Žadatel o regionální certifikaci nebo jím pověřená organizace musí zajistit, aby provádění venkovních šetření bylo prováděno pracovníky s dostatečnou kvalifikací a podle předem schválené metody posuzování shody hospodaření s kritérii TUH.

Vlastník lesa musí být o provádění venkovního šetření informován v dostatečném předstihu tak, aby se venkovního šetření mohl zúčastnit.

Nálezy venkovního šetření musí být sděleny vlastníkovvi lesů ještě před skončením venkovního šetření tak, aby měl možnost se k těmto nálezům vyjádřit, případně je neprodleně odstranit.

Výsledky a průběh venkovního šetření musí být zaznamenány ve zprávě z venkovního šetření. Vlastník lesa musí být vyzván, aby vyjádřil své připomínky ke zprávě a popsal specifická opatření, které podnikl nebo plánuje podniknout, aby odstranil všechny neshody zjištěné při venkovním šetření.

Zpráva musí obsahovat:

- a) jména osob zodpovědných za zprávu;
- b) jména ostatních zúčastněných osob;
- c) identifikaci posuzovaného místa (lesního majetku);
- d) připomínky ke shodě.

5.6 Řízení neshody, nápravná a preventivní opatření

Žadatel o regionální certifikaci nebo jím pověřená organizace musí mít stanovené odpovědnosti a postupy pro řešení neshody. Neshody v hospodaření vlastníka lesů s kritérii trvale udržitelného hospodaření podle CFCS 1002:2006 vede k:

- a) nápravnému opatření nebo
- b) vyloučení individuálního vlastníka z regionální certifikace.

Nápravná opatření musí odpovídat rozsahu problémů a být souměřitelná s dopadem na trvale udržitelné hospodaření v lesích. Musí mít stanoveny termíny a odpovědnost za jejich odstranění.

5.7 Odvolání, stížnosti a spory

Žadatel o regionální certifikaci nebo jím pověřená organizace musí mít stanovené postupy pro řešení odvolání, stížností a sporů týkající se účasti individuálních vlastníků v regionální certifikaci. O odvoláních a stížnostech musí vést záznamy.

Individuální vlastník může využít pro řešení odvolání, stížností a sporů ustanovení dokumentu CFCS 1001:2006.

6 Nakládání s informacemi

Veškeré informace získané v procesu certifikace jsou považovány za důvěrné a nesmí být poskytovány třetí osobě bez souhlasu vlastníka.